

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ

«Ωραία καλοκαιριάτικη μέρα, γυρίζω στα στενά χαριτωμένα δρομάκια του Ήτον, μπαίνω στην κοσμοξάκουστη σχολή, όπου σπουδάζει, από το Δημοτικό ως το Γυμνάσιο, η αριστοκρατία της Αγγλίας.

Ανεβαίνω παλιές σαρακοφαγωμένες σκάλες, μπαίνω στις αίθουσες, ρίχνω μια ματιά στα κελιά όπου μένουν οι εσωτερικοί μαθητές, περνώ μακρινούς, σκοτεινούς διαδρόμους σαν να βρίσκομαι σε μοναστήρι. Και τα καλογεράκια εδώ φορούν υποχρεωτικά από το δημοτικό σχολείο φράγκο και αψηλό καπέλο. Αυτό είναι το ράσο τους.

Στο Ήτον ο αγέρας είναι πηχτός από ψυχές. Τέτοια συμπύκνωση πεθυμιάς και νοσταλγίας νιώθεις αναπνέοντας τον αγέρα τούτο στο Ήτον. Όλοι σχεδόν οι αρχηγοί του εγγλέζικου έθνους τους τελευταίους αιώνες πέρασαν εδώ, μέσα στους τοίχους τούτους και τις πρασινάδες, την παιδική και εφηβική τους ηλικία, και τούτες οι κλειστές αυλές κι οι τριζοκοπούσες παμπάλαιες σκάλες και το γιασεμί τούτο που ανθίζει στις δοξαρωτές πόρτες θα 'μειναν σε όλη τους τη ζωή η μεγάλη τους αγιάτρευτη νοσταλγία.

Φεύγοντας από το ιερό τούτο περιαύλι, ένιωσα πως έσμιξε με τον αγέρα του για πάντα πια και μια δική μου λαχτάρα. Να έρθει μέρα να αποκτήσει και η ράτσα μας τέτοια αυστηρή και χαρούμενη σχολή αρχηγών. Έρχονται εδώ οι πιο εκλεκτοί νέοι της Μεγάλης Βρετανίας. Όταν τελειώνουν το γυμνάσιο, μένουν δυο-τρία χρόνια, για να αποκτήσουν την αρμονία, τη σωματική, πνευματική, ψυχική γύμναση. Τίποτ' άλλο. Έπειτα, αν θέλουν, συνεχίζουν ειδικές σπουδές, φοιτώντας σε πανεπιστήμια, σε νομικές σχολές, σε πολυτεχνεία. Στην Οξφόρδη και στο Κέιμπριτζ δεν παίρνουν δίπλωμα ειδικού. Παίρνουν δίπλωμα ανθρώπου.

Σε ένα εξοχικό σπίτι το καλοκαίρι είχα γνωρίσει το σοφό, ιστορικό και εξάισιο άνθρωπο Φίσερ. Ως Υπουργός Παιδείας, επί Λόιντ Τζορτζ, είχε ψηφίσει το νόμο που ευκόλυνε τους εκλεκτούς νέους του λαού να μπαίνουν δωρεάν και να σπουδάζουν στα κολλέγια της Οξφόρδης και του Κέιμπριτζ. Ήταν περήφανος για το νόμο αυτό και προσδοκούσε πλούσιους τους καρπούς του. Οι φτωχοί αυτοί νέοι, μου έλεγε, παίρνοντας έτσι την ανώτατη εγγλέζικη μόρφωση, είναι προορισμένοι να κυβερνήσουν αργότερα, μαζί με τους αριστοκράτες και τους αστούς, τη βρετανική αυτοκρατορία».

Ποιος είναι αυτός, ο οποίος λαχτάρησε και έγραψε το '41 στο βιβλίο του «Αγγλία» να αποκτήσει και η χώρα μας μια τέτοια σχολή αρχηγών; Ο Νίκος Καζαντζάκης. Προφανώς, ο Νίκος Καζαντζάκης θα έχει να περιμένει πολύ εις την εκπλήρωση αυτής της λαχτάρας, γιατί ούτε εμείς, ούτε προφανώς εσείς αποδίδετε παρόμοια σημασία στην εκπαίδευση.

Η εκπαίδευση από τη Μεταπολίτευση και μετά είναι ένα πεδίο ασκήσεως δημαγωγίας. Είστε η τελευταία πράξη αυτού του δράματος, το οποίο πράγματι το ξεκινήσαμε εμείς, μόνο που στο τέλος της θητείας μας και πάνω σε δύσκολες εποχές αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε κάποιες οάσεις, κάποιους θύλακες

αριστείας, κάποιους θύλακες διόρθωσης όλης αυτής της δημαγωγίας, της ευκολίας, του λαϊκισμού, της επικράτησης του συνδικαλισμού και κάναμε ένα νόμο τον οποίο τον ψηφίσαμε με θαυμαστή πλειοψηφία.

Εσείς, που αποτελείτε την τελευταία πράξη του Μεταπολιτευτικού δράματος, άξιοι συνεχιστές της δικής μας ατολμίας, αλλά σε βαθμό ζενίθ, ολοκληρώνετε αυτό που δεν μπορέσαμε εμείς. Ολοκληρώνετε την αποδόμηση της παιδείας, την αποθέωση της ευκολίας, την επικράτηση του συνδικαλισμού. Και το κάνετε απλούστατα γιατί είστε γνήσια τέκνα της Μεταπολίτευσης. Είστε εκείνοι οι οποίοι θεωρούν ότι μόνο αυτοί εκπροσωπούν λαό, λες και ο ομιλών δεν εκπροσωπεί λαό, με δύο χέρια, δύο πόδια, δύο αφτιά. Άνθρωποι ψήφισαν κι εμάς και επιτρέψτε μου να θεωρώ ότι δικαιούμαι εξίσου μ' εσάς, να έχω αντίθετες απόψεις από εσάς. Μόνο που εγώ δεν καταδέχομαι να είμαι τόσο κόλακας.

Ειλικρινά, απορώ πώς καταδέχεστε να είστε τόσο κόλακες, να χαϊδεύετε τόσο πολύ τα αφτιά. Να μιλάτε για τους πολλούς, γιατί ξέρετε προφανώς ότι αυτοί ενδιαφέρουν πολιτικά και να αγνοείτε το γεγονός ότι η παιδεία δεν είναι στίβος άσκησης δημοκρατίας, με την έννοια της πλειοψηφίας, αλλά είναι ένας στίβος ανηφορικός, ο οποίος βάσει του Συντάγματος σε προετοιμάζει για τη ζωή, η οποία δεν είναι εύκολη. Σου δίνει ηθική, πνευματική, φυσική διαπαιδαγώγηση, εθνική και θρησκευτική διαπαιδαγώγηση, όπως λέει το Σύνταγμα, που ακόμη ισχύει και στο οποίο ορκιστήκαμε όλοι, είτε με θρησκευτικό όρκο είτε με το λόγο της τιμής μας.

Απορώ μ' εσάς πώς σήμερα, αυτήν την εποχή που η χώρα στενάζει για αξιοσύνη, για διάκριση και επιβράβευση της διάκρισης, κάνετε τέτοιο δραματικό και αντιδραστικό πισωγύρισμα σε εποχές οι οποίες έχουν την αφετηρία τους στο 1981. Θυμάμαι αίφνης το πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ που δημοσιεύθηκε στην «Εξόρμηση» τον Αύγουστο του '81 να λέει ακριβώς τα ίδια μ' εσάς, τα ίδια που είπε ο Πρωθυπουργός, ότι δηλαδή η Παιδεία είναι το θεμέλιο της μεγάλης αλλαγής, ότι εμείς θα καταργήσουμε τους τόνους, θα κάνουμε απλούστερη την ορθογραφία. Προς Θεού, μην κουραστούν τα παιδιά, μην και δυσανεστηθούν.

Έτσι όλος αυτός ο εκπαιδευτικός ετατισμός, όλος αυτός ο εκπαιδευτικός λαϊκισμός πήρε μια τέτοια ορμή και μια τέτοια φόρα, η οποία προφανώς οδήγησε τους νέους στα φροντιστήρια και κανείς δεν τόλμησε να αντιστρέψει αυτήν την πορεία, παρά μόνο τα τελευταία δύο χρόνια, μέσα στην οίμωγή, μέσα στη μέγγενη της οικονομικής δυσπραγίας της χώρας καταφέραμε να δημιουργήσουμε κάποιους θύλακες σωστής αντιμετώπισης των παιδευτικών αναγκών της χώρας, ενισχύοντας και επαναφέροντας τα πρότυπα σχολεία, ενισχύοντας την αξιοκρατία στην εκπαίδευση. Όλα αυτά, σαν το διάβολο που φοβάται το λιβάνι, τα απορρίπτετε και επαναφέρετε τα πράγματα στην πρότερη κατάσταση. Δεν είναι αυτό το ζητούμενο. Δεν είναι αυτό εκείνο το οποίο θα σπρώξει την Ελλάδα μπροστά και θα την κάνει ανταγωνιστική.

Γιατί είπε η κυρία που μίλησε προηγουμένως ότι ο σκοπός μας είναι μία άλλη Ευρώπη, μια άλλη υφήλιος. Ναι, αλλά η Ευρώπη η άλλη δεν υπάρχει παρά μόνο στα δικά σας τα μάτια και η άλλη υφήλιος ζηλεύει και διεκδικεί τις πρακτικές της

Ευρώπης, η οποία δεν έχει καμία σχέση ούτε με τον λαϊκισμό ούτε με την ευκολία.

Σήμερα σε ένα μεγάλης κυκλοφορίας γαλλικό περιοδικό, το «Marianne», δημοσιεύεται ένα άρθρο με τίτλο «Η σφαγή των αθώων» για να κατακρίνει τον Γάλλο Πρόεδρο Ολάντ, ο οποίος μεταξύ των άλλων στην εκπαιδευτική του μεταρρύθμιση καταργεί από τις μεγάλες σχολές, τις grandes écoles -αυτές που βγάζουν τους ηγέτες της Γαλλίας- τις λεγόμενες δήθεν νεκρές γλώσσες, τα αρχαία ελληνικά και τα λατινικά. Και όλη η πνευματική ελίτ της Γαλλίας και όλοι οι σοβαροί άνθρωποι ανησυχούν γι' αυτή την υποβάθμιση της παιδείας, η οποία συνιστά «σφαγή των αθώων».

«Σφαγή των αθώων» συνιστά η κατάργηση των προτύπων σχολείων, η κατάργηση της αξιολόγησης, η επαναφορά του άβατου ως άσυλου δήθεν στα πανεπιστήμια και η αιχμαλωσία των πρυτανικών αρχών στις συνδικαλιστικές φοιτητικές οργανώσεις.

Ένα δείγμα αυτής της επιστροφής στο λαϊκισμό και στη δημαγωγία και στην ευκολία είναι και η μοίρα που επεφύλαξε η παρούσα Κυβέρνηση στη γεραρά Ζωσιμαία Σχολή Ιωαννίνων. Την κατήργησε εντελώς –αρχικά- ενώ είναι η πρώτη δημόσια σχολή από το 1833 που λειτουργεί με δωρεά των αδερφών Ζωσιμαδών και ιδιαίτερα με το κληροδότημα του Νικολάου Ζωσιμά.

Σήμερα υπάρχει μία ασθενής παρηγορία εκ μέρους της Κυβέρνησης έναντι αυτού του ανομήματος. Επαναφέρει μόνο το Γυμνάσιο της Ζωσιμαίας Σχολής χωρίς να επαναφέρει και το Λύκειο με αποτέλεσμα η λύση να είναι λειψή.

Και ζητώ, κύριε Υπουργέ, να επαναφέρετε και το Γυμνάσιο και το Λύκειο της Ζωσιμαίας Σχολής, όπως σας το ζητά ο Δήμος Ιωαννιτών, ο Σύλλογος Αποφοίτων Ζωσιμαίας και ο Σύλλογος Διδασκόντων με αιτιολογημένες παραστάσεις τους